

ศจี กองสุวรรณ 2550: การใช้ทรัพยากรธรรมชาติก่อนและหลังเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยสึนามิของชุมชนมอแกนเกาะเหลา อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ปรินญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การจัดการทรัพยากร) สาขาวิชาการจัดการทรัพยากร โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา
 ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์นุชนาถ มั่งคั่ง, Ph.D. 122 หน้า

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วิธีการใช้ประโยชน์และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนมอแกนเกาะเหลา อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ในช่วงก่อนและหลังเกิดเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยสึนามิ โดยใช้แบบสำรวจ การสัมภาษณ์เชิงลึก การทำประวัติหมู่บ้าน เสนอเวลา ปฏิทินฤดูกาลและการสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติจากค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่าก่อนเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยสึนามิ ชุมชนมอแกนเกาะเหลาเป็นสังคมชาติพันธุ์ชาวเล กลุ่มมอแกนที่มีวิถีชีวิตการอพยพย้ายถิ่นระหว่างหมู่เกาะในประเทศไทยและประเทศสหภาพมาเลเซียเริ่มสร้างบ้านเรือนอยู่อาศัยก่อนข้างถาวรที่เกาะเหลา จังหวัดระนอง ประเทศไทย ประมาณปี 2520 ก่อนเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยสึนามิชุมชนมอแกนเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความเชื่อ ภาษาของตนเอง มีเศรษฐกิจพึ่งระบบตลาด เนื่องจากส่วนใหญ่เก็บหาทรัพยากรเพื่อการบริโภคในครัวเรือน ใช้เงินเพื่อซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคน้อย มีอาชีพรับจ้างเรือประมงพาณิชย์เป็นอาชีพหลักและประมงพื้นบ้านเป็นอาชีพรอง มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในอัตราที่ต่ำเพราะมีศักยภาพทางการประมงต่ำ ปริมาณของทรัพยากรประมงจึงสามารถเติบโตทดแทนจำนวนที่จับไปได้ เหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยสึนามิไม่ได้ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติที่ชุมชนมอแกนเกาะเหลาใช้ประโยชน์มากนัก

หลังจากเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยสึนามิองค์กรศาสนาและองค์กรพัฒนาเอกชนดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนมอแกนเกาะเหลาโดยบริจาคเรือ เครื่องยนต์ และเครื่องมือประมง ทำให้ชุมชนมอแกนเกาะเหลามีการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจเป็นเศรษฐกิจระบบตลาด ด้านสังคมมีสังคมเปิดติดต่อกับสังคมภายนอกมากขึ้น ทำให้มีการนับถือศาสนา ด้านการใช้ทรัพยากรธรรมชาติมีอัตราการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้อยกว่าปริมาณสะสมของทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติมีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเสรี ไม่มีกฎระเบียบ มีระบบกรรมสิทธิ์ในการใช้ทรัพยากรแบบกรรมสิทธิ์ร่วม

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเพื่อเสนอแนะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนมอแกนเกาะเหลา ได้แก่ ควรมีการฝึกอบรมทักษะการบำรุงรักษาเรือ เครื่องยนต์และเครื่องมือประมงพื้นบ้านและควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างยั่งยืนให้กับชุมชนมอแกน

Sajee Kongsuwon 2007: Natural Resource Uses before and after Tsunami of Morgan Tribe in Koh Loa, Mueang District, Ranong Province. Master of Science (Resource Mangement), Major Field: Resource Management, Interdisciplinary Graduate Program. Thesis Advisor: Assistant Professor Nuchanata Mungkung, Ph.D. 122 pages.

The three objectives were used in the research which is to study the information on socio-economic, usages and management of natural resources of Morgan community at Koh Loa, Mueang District, Ranong province before and after the Tsunami disaster. The research was conducted by using many methods such as socio economic survey, in depth interview, history study, time line, seasonal calendar, and observation. The quality analysis was applied in this study.

The result has been found that the Morgans have migrated and lived in the islands between Thai and Burmese. Now they settle in Koh Loa, Mueang District, Ranong province, Thailand. Before the Tsunami disaster, the Morgans had their own belief and language. They were in semi-intensive market system. They did the fishing for consumption and they required little money to purchase something for household purposes. The major occupation was fisherman.

After the Tsunami disaster, many non government organizations and religious organizations came to help the Morgans for improving their living standard. They donated boat, machineries and fisher equipments to them. The Morgans have changed into the market based economy. They contacted outsiders more then in the past. Some of them became Catholic. The natural resources management was free and there was no any rule for using the natural resources. Everyone could access to the natural resources.

The research has made some suggestions to all relevant development organizations working in Koh Lao, which were to improve the building capacity of the Morgans about boat maintenance. Finally the training on sustainable use of natural resources to Mogan communities was very important also.